दिव्यांग हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे कार्यालयातील लिपीकवर्गीय अधिकारी/ कर्मचारी व इतर कर्मचारी संवर्गातील दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन गृह विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ०२१/प्र.क्र.१२७/पोल ५ब

हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक :- २२ जून, २०२१

वाचा:-

- १. शासन निर्णय गृह विभाग क्र.एचडीओ-२०११/प्र.क्र.४/आस्था-१,दि.९.०३.२०११
- २. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम,२०१६
- ३. सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, केंद्र शासन अधिसूचना दि.०४.०१.२०२१
- ४. शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र. दिव्यांग-२०१३/ प्र.क्र.३५/ दि.क.२, दिनांक ७.१०.२०१६
- ५. शासन परिपत्रक सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र. दिव्यांग-२०१९/ प्र.क्र.२५१ / दि.क.२, दिनांक १२.११.२०२०
- ६. शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दिनांक ०२.०२.२०२१
- ७. पोलीस महासंचालक कार्यालयाचे पत्र क्र.पोमसं८-अ/अपंग व्यक्ती/सुयोग्य पदांचा शोध/१२५/२०१९,दि.७.०४.२०२१
- ८. गृह विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ०२१/प्र.क्र. १२७/पोल ५ब, दि. ११.०६.२०२१
- ९. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे क्र. CP/D-२(७)/O & M/MEC/१०८/२०२१, दि. १५.०६.२०२१.

प्रस्तावना :-

अपंग व्यक्ती (समान संधी,हक्काचे संरक्षण व संपूर्ण सहभाग) अधिनियम१९९५ मधील तरतुदीस अनुसक्तन संदर्भ क्र.१ येथील गृह विभाग ,शासन निर्णय दि.९.०३.२०११ अन्वये पोलीस दल आणि कारागृह विभागाच्या आस्थापनेवरील सुयोग्य पदे अपंग व्यकींसाठी सुनिश्चित करण्यात आली आहेत. अपंग व्यक्ती हक्क अधिनियम १९९५ निरसीत करण्यात आला असून आता दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ लागू करण्यात आला आहे.

2. दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ चे कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील पदांची सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालयाने दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाच्या पदांची यादी विहित करून www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Person with Benchmark Disability notified on ०४.०१.२०२१ या शीर्षाखाली प्रसिध्द केलेली आहे. त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट-अ ते गट-ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेली यादीमधील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासनाच्या सेवेतील

(अधिनस्त कार्यालयातील पदांसह) पदांशी समान आहेत, अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चिती करण्याच्या सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत. सदर सुचनेस अनुसरून संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेली गृह विभागाच्या अधिपत्याखालील पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील लिपीक वर्गीय अधिकारी/कर्मचारी व इतर कर्मचारी संवर्गातील पदे दिव्यांगासाठी सुधारितपणे सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय यांच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेव्दारे दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली आहेत. सदरहू अधिसुचने अन्वये दिलेल्या सुचना अनुषंगाने पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या कार्यालयातील लिपीकवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी व इतर संवर्गातील दिव्यांगाकरिता सुनिश्चित करावयाचा पदांचा प्रस्ताव संदर्भ क्र.९ येथील पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी सादर केलेल्या व सोबत जोडलेल्या विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्यानुसार दिव्यांगासाठी याद्वारे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

- २. संदर्भ क्र. ८ येथील दि. ११.०६.२०२१ च्या शासन निर्णया अन्वये ४४ संवर्गातील दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित करण्यात आलेली आहे. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या कार्यालयातंर्गत कार्यरत २७ समान संवर्गास दि. ११.०६.२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार पदांची सुनिश्चिती लागु राहील.
- ३. सदरचा शासन निर्णय केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व राज्य शासनाच्या सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६२२१५४८४१०५२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षाकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व्यं. मा. भट)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,मंत्रालय,मुंबई
- ४. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,

- ५. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ६. मा.मंत्री,गृह यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ७. मा. राज्यमंत्री,गृह (शहरे/ग्रामीण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा विधानंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ९. मा. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
- १०.अ.मु.स. (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.अ.मु.स. (अ. व सु.) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.पोलीस महासंचालक,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
- १३.प्रधान सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५.सर्व सहसचिव/उपसचिव,गृह विभाग,मंत्रालय,मुंबई-३२
- १६.आयुक्त,दिव्यांग कल्याण,पुणे
- १७.अप्पर पोलीस महासंचालक ,राज्य राखीव पोलीस बल,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
- १८. अप्पर पोलीस महासंचालक ,प्रशिक्षण व खास पथके,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई
- १९.सर्व पोलीस आयुक्त,पोलीस अधिक्षक,समादेशक राज्य राखीव पोलीस बल
- २०.निवड नस्ती/पोल ५ब, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

	विवरणपत्र-अ									
अ.क्र.	पदनाम	केंद्र शासनाच्या दि04/01/2021 च्या अधिसूचनेतील सदर पदाचे अनुक्रमांक	केंद्र शासना च्या दि 04/01/ 2021 च्या अधिसूच नेनुसार पदे आहेत का	गट	नियुक्तीचे माध्यम	शारिरिक पाञता	दिव्यांग प्रवर्ग	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये		
१	छायाचित्रकार	१३५२	होय	गट-क	पदोन्नती	S, SE, RW, ST, MF, C	1) B,LV 2) D,HH 3)OA, OL,OAL,CP, LC, Dw, AAV, 4) ASD(M,Mod), SLD, MI 5) MD involving(1) to (4) above	गुन्हयांसंबंधी छायाचित्र काढणे व संबंधित कामकाज.		
7	सहायक छायाचित्रकार	१३५६	होय	गट-क	सरळसेवा	MF, RW, ST,W	1) LV 2) D,HH 3)OA, BA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, 4) ASD(M,Mod), SLD, MI 5) MD involving(1) to (4) above	गुन्हयांसंबंधी छायाचित्र काढणे व संबंधित कामकाज.		
₹	लघुलेखक प्रतिवेदक	85	होय	गट-क	सरळसेवा	S, ST, W, L, MF, RW, SE, H, C	1) B, LV 2) OA, OL, BL, OAL,Dw, AAV 3) SLD, MI 5) MD involving(1) to (3) above	वार्ताहराचे काम करणे व संबंधित कामकाज.		

8	भांडारपाल	883	होय	गट-क	सरळसेवा/ पदोन्नती	S, ST, W, RW , H,C, MF	1)B, LV 2)D,HH 3)OA,OL,BL,BA,OAL, CP,LC,DW,AAV 4)ASD (M), SLD,MI, 5) MD INVOLVING (1) to (4) above	खरेदी करण्यात आलेल्या वस्तू व साहित्यांची नोंद घेणे व संबंधित कामकाज.
ц	सहायक भांडारपाल	१४८१	होय	गट-क	सरळसेवा	S, ST, W, RW, H,C, MF	1)B, LV 2)D,HH 3)OA,OL,BL,BA,OAL, CP,LC,DW,AAV 4)ASD (M), SLD,MI, 5) MD INVOLVING (1) to (4) above	खरेदी करण्यात आलेल्या वस्तू व साहित्यांची नोंद घेणे व संबंधित कामकाज.
Ę	आरेखक	२१७	होय	गट-क	सरळसेवा	S, ST, W, RW, H,C, MF	1)B, LV 2)D,HH 3)OA,OL,BL,BA,OAL, CP,LC,DW,AAV 4)ASD (M), SLD,MI, 5) MD INVOLVING (1) to (4) above	नकाशे तयार करणे व संबंधित कामकाज.
9	बेलो बॉय	१६४	होय	गट-ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN, PP, MF, SE	1) D, HH 2) OA, OL, Dw, AAV 3) ASD (M), ID, SLD, MI 4) MD involving(1) to (3) above	पोलीस विभागातील घोडा-गाड्यांची व घोड्यांची देखरेख करणे

6	मेहतर	२ ४९	होय	गट-ड	सरळसेवा	S, ST, W, BN,	1)B, LV	स्वच्छतागृह व स्नानगृहे
		(3,		,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	(11,00)	RW, SE, H,	2)D,HH	यांची स्वच्छता ठेवणे व
						С,	3)OA,OL,OAL,	संबंधित कामकाज.
							CP,LC,DW,AAV	
							4)ASD (M.MoD),	
							ID,SLD,MI,	
							5) MD INVOLVING (1)	
							to (4) above	
९	शववाहिनी सहायक	१३८	होय	गट-ड	सरळसेवा	S, ST, PP, SE	1) LV 2) D, HH 3) OL, CP, LC,Dw, AAV 4) ASD (M,MoD), ID,SLD, MI 5) MD involving(1) to (4) above	शव वाहणे व संबंधित कामकाज.